Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Gweithredu Heddiw ar gyfer Gwell Yfory

Cynllun Llesiant Corfforaethol

2023-2028

Fersiwn 2: 2024-2025

Rhagair 3
Cyflwyniad .... **Error! Bookmark not defined.**
Ein Gweledigaeth ar y Cyd .... **Error! Bookmark not defined.**
Ynglŷn â Merthyr Tudful 6
Ein Cyngor 7
Ariannu'r Cynllun 8
Sut mae'r Cynllun Llesiant Corfforaethol yn cysylltu â'n Strategaethau Corfforaethol Allweddol eraill? 10
Sut rydym wedi defnyddio Adborth gan Randdeiliaid i Ffocysu ein Hamcanion? 11
Ein Hamcanion Llesiant 12
Cyflawni ein Hamcanion 23
Ein Hedau Aur 31
Deddfwriaeth Allweddol 33
Geirfa 34
Cysylltwch â Ni 35

Rhagair

Bob blwyddyn mae'r Cyngor yn adolygu ei Gynllun Llesiant Corfforaethol (CWP). Dyma'r adolygiad cyntaf o'n CWP newydd a gymeradwywyd y llynedd. Y CWP yw'r ddogfen bwysicaf yr ydym yn ei chynhyrchu ac ynddi rydym yn nodi ein hamcanion a'n dyheadau ar gyfer Merthyr Tudful yn y dyfodol. Wrth wneud hyn rydym yn edrych yn ôl ar yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni hyd yma, pa wersi yr ydym wedi'u dysgu a sut y gallwn wneud y gorau o'r cyfleoedd a ddaw i'n rhan.

Fel y gwnaethom ddweud mewn blynyddoedd blaenorol, rydym wedi wynebu sawl her dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, ac rydym wedi gorfod addasu i fodloni'r rhain a sicrhau ein bod yn darparu ymatebion cadarnhaol. Rydym wedi dysgu o'r profiadau hyn a'u defnyddio i hysbysu'r CWP hwn. Rydym wedi defnyddio adborth gan ein cymunedau, gan gynnwys trigolion lleol, busnesau, partneriaid, staff, craffu (gan gynnwys llais ieuenctid) ac undebau llafur. Hoffem ddiolch i chi i gyd am eich barn a'ch sylwadau, rydym yn eu gwerthfawrogi'n fawr.

Mae wedi cael cryn gyhoeddusrwydd bod angen i Gynghorau ddod o hyd i arbedion sylweddol, nid ydym yn wahanol. Rydym wedi adlewyrchu ein safbwynt yn y cynllun hwn ac rydym yn gyfforddus bod ein hamcanion yn dal i fodloni anghenion ein trigolion. Mae'r CWP yn parhau i'n helpu i flaenoriaethu gwasanaethau a dyrannu adnoddau yn effeithiol ac effeithlon dros y blynyddoedd i ddod.

Mae ein pedwar amcan llesiant corfforaethol yn mynd i'r afael yn uniongyrchol ag anghenion canfyddedig ein cymunedau ac yn cyfrannu at y saith nod cenedlaethol a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 Llywodraeth Cymru.

Yr amcanion yr ydym am eu cyflawni yw:

- Merthyr Tudful Uchelgeisiol, sy'n canolbwyntio ar ddysgu
- Merthyr Tudful Iachach
- Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus
- Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd

Rydym yn gwerthfawrogi cydweithio a'n partneriaethau a byddwn yn parhau i gydweithio i weithredu heddiw er mwyn cael gwell yfory.

Cynghorydd Geraint Thomas

Arweinydd y Cyngor

Ellis Cooper

Prif Weithredwr

Cyflwyniad

Mae’r cynllun hwn yn nodi ein gweledigaeth, ein gwerthoedd a’n blaenoriaethau ar gyfer 2023-2028. Bu datblygu'r Cynllun hwn yn ymdrech gydweithredol, yn cynnwys Aelodau Etholedig, Swyddogion a Phartneriaid ynghyd ag adborth o ymgynghoriad cyhoeddus. Mae’n destament i sut y gallwn gydweithio i oresgyn heriau a chyflawni canlyniadau gwirioneddol i drigolion Merthyr Tudful, ynghyd â’r rhai sy’n gweithio yn ein tref ac yn ymweld â hi.

Rydym yn gwerthfawrogi effaith ein gwaith rhanbarthol ar draws ardal Cwm Taf Morgannwg ac yn anelu at weithio’n well gydag ystod eang o bobl a chymunedau, gan gynnig cyfleoedd i bobl leol gymryd mwy o ran.

Mae ein Cynllun yn nodi nodau uchelgeisiol sy'n gofyn i ni weithio gyda chymunedau a sefydliadau partner allweddol i wneud pethau'n wahanol. Trwy ein rhaglen o drawsnewid, newid ac arloesi, ein nod yw sicrhau’r newidiadau sydd eu hangen arnom i gael effaith gadarnhaol ar fywydau a llesiant cenedlaethau’r presennol a’r dyfodol. Rydym yn cydnabod y pwysau ariannol sylweddol y mae Cynghorau ledled Cymru yn eu hwynebu. Nid yw hyn yn newid ein hamcanion, ond rydym yn annhebygol o gyflawni popeth ar yr un pryd, felly bydd angen i ni flaenoriaethu.

Wrth gyflawni ein hamcanion byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac economaidd ddarbodus. Byddwn hefyd yn parhau i gymhwyso'r egwyddor cynaliadwyedd; pum ffordd o weithio: Hirdymor; Cydweithio; Integreiddio; Rhan; Atal.

Rydym yn gyffrous am y cyfleoedd y mae’r cynllun hwn yn eu cyflwyno ac rydym wedi ymrwymo i weithio’n agos gyda’n cymunedau i gyflawni ein nodau.

Datganiad Gweledigaeth CBS Merthyr Tudful

Ein ffyrdd ni o weithio

Tymor Hir | Atal | Cydweithio | Integreiddio | Ymglymiad

Ein Gweledigaeth Gyffredinol

“Gweithredu heddiw ar gyfer Gwell Yfory”

Y Gymru a Garem

Cymru Ffyniannus | **Cymru Gydnerth** | **Cymru Iachach** | **Cymru Fwy Cyfartal** | **Cymru o Gymunedau Cydlynus** | **Cymru â bywiog lle mae’r Gymraeg yn ffynnu** | **Cymru sy'n Fyd-eang Gyfrifol**

Y Weledigaeth Gyffredinol ar gyfer Merthyr Tudful:	**I atgyfnerthu sefyllfa Merthyr Tudful fel canolfan ranbarthol Blaenau'r Cymoedd ac i fod yn fan i fod yn falch ohono lle mae:** Pobl yn dysgu ac yn datblygu sgiliau i wireddu eu dyheadau; Pobl yn byw, yn gweithio ac yn cael bywydau iach a chyflawn; ac mae Pobl yn ymweld, yn mwynhau ac yn dychwelyd

Sut y byddwn yn gweithio gyda'n gilydd i gyflawni newid a chyflawni ein nodau:

Amcanion llesiant CBS Merthyr Tudful	Amcanion llesiant PSB Cwm Taf Morgannwg	Gweledigaeth Gweinyddiaeth Arweiniol CBS Merthyr Tudful
Merthyr Tudful uchelgeisiol sy'n canolbwyntio ar ddysgu *Byddwn yn atgyfnerthu sut rydym ni’n galluogi pobl i dyfu a chyrraedd eu potensial* **Merthyr Tudful Iachach** *Byddwn yn grymuso pobl i fyw bywydau annibynnol ac urddasol*	**Cymunedau Lleol Iach** *Cwm Taf Morgannwg lle mae ein cymunedau'n gynhwysol ac yn teimlo'n gydlynol a phobl yn teimlo'n ddiogel, yn cael eu cefnogi a'u gwerthfawrogi.*	**Mae ein pobl yn gwneud Merthyr Tudful yn lle gyda dyfodol cadarnhaol sy'n llawn balchder i'n cymunedau** Wedi'i gymryd o *Pobl, Lle a Balchder: Eich Gweledigaeth Annibynnol ar gyfer Merthyr Tudful yr 21ain Ganrif*
Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus *Byddwn yn cefnogi'r modd mae ein heconomi yn gwella ac yn tyfu; gan sicrhau bod pobl yn teimlo'n ddiogel yn eu hardal leol* **Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd** *Byddwn yn cefnogi'r gwaith o greu amgylchedd glân a gwyrdd yn awr ac yn y dyfodol*	**Cymdogaethau Lleol Cynaliadwy a Gwydn** *Cwm Taf Morgannwg lle rydym yn deall ac yn ymateb i'r risg o newid yn yr hinsawdd i'n cymunedau. Er mwyn gwneud hyn rhaid i ni werthfawrogi, rheoli a mwynhau ein mannau gwyrdd a glas yn gyfrifol*	

Ynglŷn â Merthyr Tydfil

Wedi'i lleoli yn ardal Blaenau'r Cymoedd tua 20 milltir o brifddinas Cymru, Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yw'r awdurdod lleol lleiaf yng Nghymru ac mae o fewn Prifddinas-Rhanbarth Caerdydd . Mae Cyfrifiad y DU 2021 yn dangos y ffeithiau a'r ffigurau canlynol am Ferthyr Tudful:

Cyfanswm Poblogaeth

58,839

Poblogaeth yn ôl grŵp oedran:

0 – 14 oed

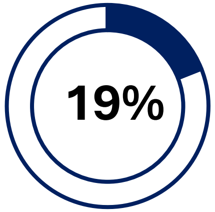

16 – 64 oed

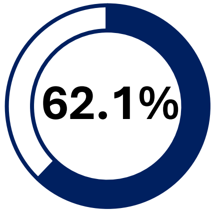

65+ oed

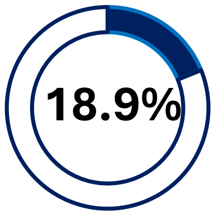

Ffynhonnell: Census 2021

Iechyd:

Da Iawn	**45.4%**	26,718 o bobl
Da	**30.2%**	17,786 o bobl
Gweddol	**15%**	8,837 o bobl
Gwael	**7%**	4,112 o bobl
Gwael Iawn	**2.4%**	1,386 o bobl

Ffynhonnell: Census 2021

Ethnigrwydd:

Ffynhonnell: Census 2021

91.7% 57,140 o bobl	Adnabod fel Gwyn
0.9% 510 o bobl	Adnabod fel grŵp ethnig cymysg / lluosog
1.5% 871 o bobl	Adnabod fel Asiaidd / Asiaidd Prydeinig
0.2% 91 o bobl	Adnabod fel Du Affricanaidd / Caribïaidd / Prydeinig
0.4% 227 o bobl	Adnabod fel grwpiau ethnig eraill

Mae Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) CBS Merthyr Tudful yn dangos i ni fod gan brif dref Merthyr Tudful y crynodiad uchaf o boblogaeth (tua 43,000). Dyma'r brif ganolfan fanwerthu a gwasanaethau ym Mlaenau'r Cymoedd; cyflawni rôl strategol allweddol yn y rhanbarth. Mae gan Ferthyr Tudful rai o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru.

Nododd Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru fod gan Ferthyr Tudful lefelau uche o amddifadedd; gyda 28 o'i 36 ACEHI wedi'u cofnodi yn y 50% uchaf o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Er mwyn mynd i'r afael â hyn, mae'r Cyngor yn datblygu strategaeth 'Trechu Tlodi' i alluogi a chyflawni camau gweithredu wedi'u targedu a'u cydlynu ar y cyd â'n partneriaid allweddol.

Ein Cyngor

Nifer o staff y Cyngor:	2,922
Nifer y wardiau etholiadol	11
Nifer y Cynghorwyr lleol	30
Nifer yr Aelwydydd	25,800
Nifer yr Ysgolion Cynradd	19
Nifer yr Ysgolion Uwchradd	3
Nifer Ysgolion 3-16	1
Nifer yr Ysgolion Arbennig	1
Nifer yr Unedau Cyfeirio Disgyblion	1

Gwerthoedd craidd

Mae gan y Cyngor **saith gwerth craidd** . Datblygwyd y rhain gyda'n staff fel rhan o raglen o gynnwys ac ymgysylltu â staff ynghylch sut rydym am weithio. Mae'r gwerthoedd hyn yn gyswllt o amcanion personol aelodau staff; i dîm/ nodau gwasanaeth; i'n hamcanion llesiant a'n gweledigaeth.

Gwerthoedd craidd
Gonestrwydd a Didwylledd
Ymddiriedaeth a Pharch
Atebolrwydd
Dysgu
Dyhead
Gwaith Tîm
Cyfathrebu

Model Gweithredu

Ein Model Gweithredu - Mae ein model gweithredu a gymeradwywyd gan y Cyngor wedi'i gynllunio i nodi sut y byddwn yn darparu ein gwasanaethau. Mae'n ein cefnogi i drawsnewid a gwella sut rydym yn gweithio. Mae ein model gweithredu (sy'n seiliedig ar y 5 ffordd o weithio) yn cynnwys sut y dylem weithio'n **ddarbodus** , **yn effeithlon** ac **yn effeithiol**.

Rydym wedi nodi'r **8 egwyddor gweithredu** a disgwyliadau.

Gwrando ac ymgysylltu â'n rhanddeiliaid	Cyfathrebu clir	Croesawu technoleg ddigidol
Canolbwyntio ar flaenoriaethau a chanlyniadau allweddol	Gweithredu strategaeth yn gyson ac yn amserol	Alinio'r gyllideb i flaenoriaethau allweddol
Mae pawb yn atebol	Hyrwyddo annibyniaeth	

Ariannu'r Cynllun

Mae Llywodraeth Leol yn parhau i wynebu heriau ariannol digynsail gyda chwyddiant yn fwy na lefelau'r setliadau ariannu a ddarperir. Mae hyn wedi arwain at gostau benthyca uwch na'r disgwyl, costau ynni a dyfarniadau tâl costau byw i staff. Gyda setliad refeniw o 3.9% ar gyfer 2024/25, roedd gan y Cyngor fwlch ariannu cychwynnol o £12m.

I gefnogi'r gwaith o bennu cyllideb gytbwys ar gyfer 2024/25, rhoddwyd targedau cyllidebol i gyfarwyddiaethau weithio iddynt, yn seiliedig ar nifer o ffactorau blaenoriaethu gwasanaethau fel y nodir isod:

- Swm y gwasanaethau statudol yn y gyfarwyddiaeth honno
- Swm y costau na ellir eu rheoli yn erbyn gwariant dewisol
- Lefelau galw yn y gyfarwyddiaeth
- Blaenoriaeth y gyfarwyddiaeth honno wrth gyflawni Gweledigaeth y Cyngor

Arweiniodd y broses hon at bennu cyllideb gytbwys gyda gofyniad cyllideb o £160.8m, fel yr amlinellir isod.

Cyfarwyddiaeth	£m	%
Addysg	62.8	39.1
Gwasanaethau Cymdeithasol	48.2	30.0
Economi a Gwarchod y Cyhoedd	9.6	6.0
Gwasanaethau Cymdogaeth	12.1	7.5
Llywodraethu ac Adnoddau	8.7	5.4
Costau Corfforaethol	19.4	12.0
Gwariant Net	**160.8**	**100.0**

Mae'r dull trawsnewidiol hirdymor hwn yn hanfodol i gynaliadwyedd ariannol y Cyngor a bydd yn rhoi sicrwydd i'r holl randdeiliaid (gan gynnwys Llywodraeth Cymru ac Archwilio Cymru) y gall y Cyngor ymateb i heriau'r dyfodol. I gefnogi'r cynaliadwyedd hwn, mae'r Cyngor wedi cynnal ei Gronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol ar lefel briodol o £5.7m, sydd rhwng 3.5% a 4% o gyllideb refeniw net y Cyngor, yn unol â'n polisi cronfeydd wrth gefn.

Er y bydd y lefel hon o flaenoriaethu gwasanaethau yn parhau dros gyfnod y Cynllun Corfforaethol, mae'n amlwg bod angen dull trawsnewidiol er mwyn sicrhau cynaliadwyedd ariannol hirdymor. Bydd rhagor o waith yn cael ei wneud drwy gydol 2024/25 i ddatblygu dull mwy hirdymor. Mae'r egwyddorion cychwynnol, a fydd yn arwain y dull tymor hwy hwnnw, wedi'u nodi yn y diagram isod:

Canlyniadau dros allbynnau

- Diffinio sut y caiff llwyddiant ei fesur a sicrhau monitro parhaus
- Cefnogi gwelliant parhaus
- Dathlu llwyddiant

Gwethu'r pam yn ogystal â beth

- Cysylltu'n ôl â phwrpas y sefydliad
- Dull Un Tîm
- Defnyddio iaith gadarnhaol (cyffrous/trawsnewid)

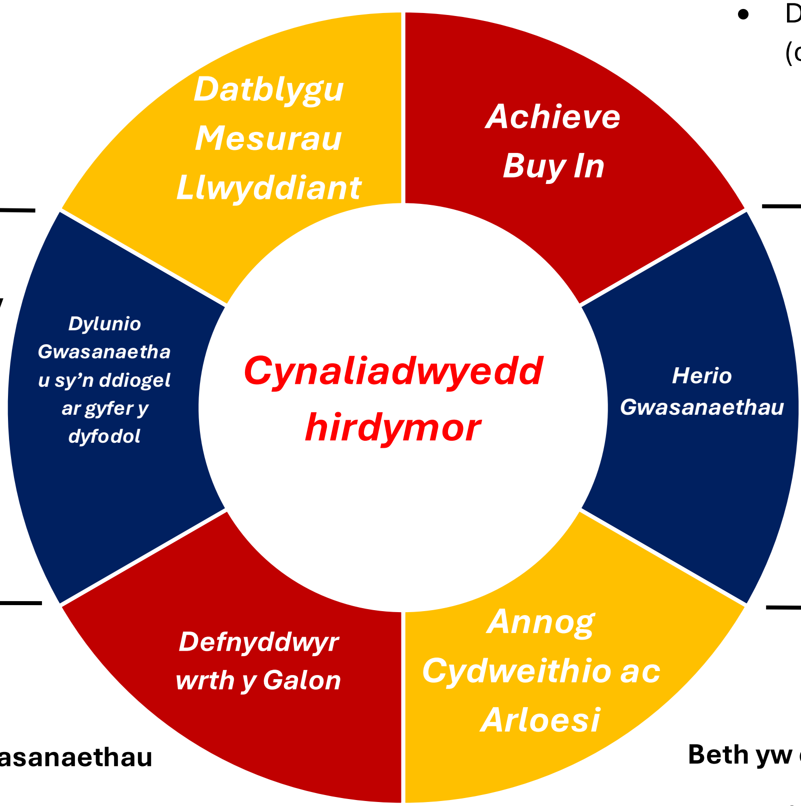

Dylunio gwasanaethau sy'n ddiogel ar gyfer y dyfodol

- Arbedion effeithlonrwydd trwy leihau prosesau
- Gwasanaethau Digidol yn Gyntaf
- Offer ar gyfer ymgysylltu

Rhesymoli gwasanaethau ac asesu effaith

- Dadansoddiad statudol yn erbyn darpariaeth gyfredol
- Pwy fydd yn cael eu heffeithio gan y newidiadau a beth fydd y canlyniadau gwleidyddol?
- Nodi'r problemau allweddol sydd angen eu datrys

Dinesyddion yn llunio gwasanaethau

- Cynnwys defnyddwyr gwasanaeth mewn dylunio
- Deall yr hyn sydd ei angen ar ddefnyddwyr, nid yr hyn y credwn sydd ei angen arnynt
- Angen ymchwil defnyddwyr ansoddol

Beth yw celfyddyd yr hyn sy'n bosibl?

- Atebolrwydd traws-gyfarwyddiaethol
- Ailddyfeisio nid esblygiad
- Profi syniadau newydd gyda defnyddwyr ac ailadrodd yn seiliedig ar adborth

Sut mae'r Cynllun Llesiant Corfforaethol yn cysylltu â'n Strategaethau Corfforaethol Allweddol eraill?

Wrth ddatblygu’r Cynllun Llesiant Corfforaethol, sicrhawyd bod y ffocws yn gysylltiedig â strategaethau allweddol eraill y Cyngor. I ddarganfod mwy am sut, gallwch archwilio'r strategaethau hyn ymhellach trwy glicio ar y ddelwedd.

Cynllun Datblygu Lleol Newydd

Codi Dyheadau, Codi Safonau

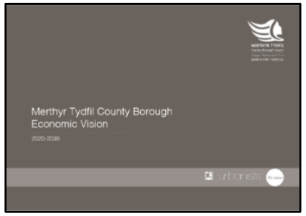

Gweledigaeth Economaidd 15 Mlynedd

Cynllun Datgarboneiddio

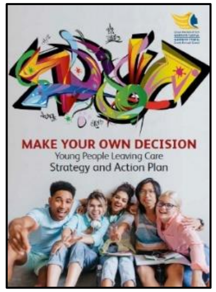

Strategaeth Pobl Ifanc sy'n Gadael Gofal

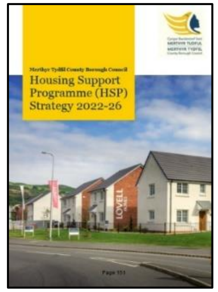

Strategaeth Rhaglen Cymorth Tai

Cynllun Adfer Natur Merthyr Tudful

Cynllun Partneriaeth y Blynyddoedd Cynnar

Strategaeth Cyfathrebu ac Ymgysylltu

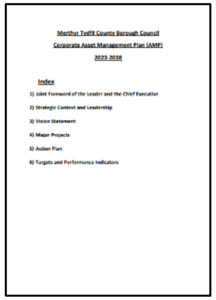

Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol

Strategaeth Trefniadaeth Iach

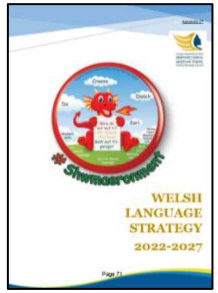

Strategaeth Iaith Gymraeg

Allwedd:

- Merthyr Tudful Uchelgeisiol
- Merthyr Tudful Iachach
- Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus
- Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd

Sut rydym wedi defnyddio Adborth Rhanddeiliaid i Ffocysu ein Hamcanion?

Wrth ddatblygu ein hamcanion llesiant, fe wnaethom gynnal ymarfer ymgysylltu eang i nodi amcanion arfaethedig, gan fynd yn ôl at randdeiliaid i ymgynghori â nhw i weld a oeddent yn teimlo bod yr amcanion arfaethedig hyn yn bodloni eu barn am yr hyn y dylai'r Cyngor fod yn canolbwyntio arno i wella anghenion cymdeithasol; economaidd; anghenion amgylcheddol a diwylliannol a nodwyd ym Merthyr Tudful. Dros y 12 mis diwethaf, mae'r Cyngor wedi ymgysylltu â rhanddeiliaid at nifer o ddibenion, gweler enghreifftiau isod.

- Adleoli safle bws Ynysowen – Cam 2
- Ymgynghoriad ar y Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol Drafft
- Cynllun Warden Diogelwch
- Ymgynghoriad ar Gylchfan Caedraw
- Ymgynghoriad ar y Cynllun Cydraddoldeb
- Ymgynghoriad ar Gyllideb CBSMT 2024/25
- Gwelliannau Traffig Wesley Place
- Arolwg i Drigolion CBS Merthyr Tudful 2023/24
- Ymgynghoriad ar y Gymraeg 2023/24
- Arolwg Asesiad Sylfaenol Cyfeillgar i Oed
- Polion Lôn Hen Swyddfa'r Post
- Arolwg Cynllun Gweithredu Gwrthdlodi - cyhoeddus
- Arolwg Cynllun Gweithredu Gwrthdlodi – Cynghorwyr a Staff
- Polisi Deddf Trwyddedu Drafft
- Panel Dinasyddion
- Datblygiad Parc Sglefrio Newydd – Pentref Hamdden Merthyr
- Arosfan Bws Ynysowen – Cam 3
- Gwasanaethau Ailgylchu a Gwastraff Ymyl y Ffordd CBSMT - Atal, Ailddefnyddio, Trwsio
- Gwasanaethau Ailgylchu a Gwastraff Ymyl y Ffordd CBSMT - Ailgylchu
- Gwasanaethau Ailgylchu a Gwastraff Ymyl y Ffordd CBSMT - Canolfannau Gwastraff Cartref ac Ailgylchu (CAGCau)
- Gwasanaethau Gwastraff Ymyl y Ffordd ac Ailgylchu CBSMT - Sbwriel
- Llety Ymweld â Merthyr – Arolwg Stoc Gwely 2023
- Gwelliannau Arfaethedig o'r Rheilffordd i Goridor yr Orsaf
- Ymgynghoriad ar y Cynllun Llesiant
- Strategaeth Cyfranogiad CBSMT
- Gwella Trafnidiaeth rhwng Aberdâr a Merthyr Tudful
- Arolwg Staff Sy'n Gweithio'n Hyblyg

Rydym wedi adolygu'r adborth a dderbyniwyd gan ein rhanddeiliaid i'n helpu wrth i ni brofi a yw ffocws ein hamcanion llesiant yn parhau i fod yn berthnasol.

Ein Hamcanion Llesiant

Fel Cyngor, rydym yn parhau i wneud cynnydd wrth drawsnewid sut rydym yn gweithio i sicrhau ein bod mor effeithlon, effeithiol a darbodus â phosibl gyda golwg ar gynnal safon uchel o ddarpariaeth gwasanaethau. Mae CBS Merthyr Tudful wedi gweld newidiadau sylweddol yn y ffordd y mae'n gweithio; ymateb yn gadarnhaol i newidiadau deddfwriaethol (fel Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru); a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru)). Mae angen i ni hefyd ymateb i bethau sydd y tu allan i reolaeth uniongyrchol y Cyngor (e.e) effaith BREXIT; yr argyfwng costau byw parhaus ac ati. Rydym hefyd wedi gwrando ar ein hadborth cymunedol; ein cwsmeriaid a'n partneriaid; ac wedi bod yn ddiolchgar am y canllawiau, y cyngor a'r pecynnau cymorth a gynigir gan ein partneriaid rheoleiddio.

Yn dilyn y broses hon; rydym wedi cadarnhau bod ein pedwar amcan llesiant yn parhau i fod yn ddilys ac yn parhau i gyd-fynd â'r ffeithiau a'r dystiolaeth y mae ein data a'n gwybodaeth a'n hadborth wedi'u darparu . Bydd pedwar amcan llesiant y Cyngor yn parhau:

Merthyr Tudful Uchelgeisiol sy'n canolbwyntio ar ddysgu	Merthyr Tudful Iachach	Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus	Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd
Byddwn yn cryfhau sut rydym yn galluogi pobl i dyfu a chyrraedd eu potensial	Byddwn yn grymuso pobl i fyw bywydau annibynnol ac urddasol	Byddwn yn cefnogi sut mae ein heconomi yn adfer ac yn tyfu	Byddwn yn cefnogi'r gwaith o greu amgylchedd glân a gwyrdd nawr ac yn y dyfodol

Bydd y pedwar amcan llesiant hyn gyda'i gilydd yn ffurfio sylfaen gydlynol ar gyfer gweithgarwch i gyflawni nid yn unig ein canlyniadau llesiant lleol; ond hefyd, i wneud y mwyaf o'n cyfraniad at gyflawni'r saith nod llesiant cenedlaethol mewn ffordd gynyddol integredig.

Mae pob amcan llesiant yn helpu'r Cyngor i gyfrannu at sawl nod. Pan wnaethom bennu ein Cynllun Corfforaethol yn wreiddiol, fe wnaethom nodi nifer o feysydd ffocws allweddol y byddem ni, fel Cyngor, yn canolbwyntio arnynt i wneud cynnydd parhaus, cadarnhaol. Yn dilyn 12 mis o gyflawni, gallwn nawr amlinellu'r cynnydd a wnaed ar y camau a wnaethpwyd hyd yma, tra hefyd yn cadarnhau prif ffocws ein gweithgareddau yn ystod 2024/2025.

Gadewch i ni edrych ar bob un o'r amcanion llesiant hyn yn fwy manwl.

Amcan 1 – Merthyr Tudful Uchelgeisiol, sy'n canolbwyntio ar ddysgu

Ar gyfer y flwyddyn gyntaf o gyflawni'r Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn.

Cam Gweithredu Allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Datblygu llwybrau uchelgeisiol a fydd yn cynorthwyo datblygiad lefelau uchel o sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol o'r blynyddoedd cynnar hyd at ôl-16	Mewn partneriaeth â'r Ymddiriedolaeth Llythrennedd Genedlaethol mae bron pob ysgol gynradd yn cymryd rhan mewn prosiect Llythrennedd sy'n datblygu ac mae pawb sydd wedi cymryd rhan wedi cael arian tuag at lyfrau ac offer ar gyfer llyfrgelloedd yr ysgol, gydag un ysgol wedi ariannu llyfrgell bwrpasol. Mae pob ysgol uwchradd yn cymryd rhan mewn prosiect llafaredd eto gyda'r Ymddiriedolaeth Llythrennedd Genedlaethol a Phrifysgol Birmingham. Mae prosiect sy'n cynnwys ysgolion cynradd mewn partneriaeth ag Addysg Gwerth Ychwanegol yn gweithio ar Ap y Gymraeg - Caru Cymru gyda nifer o ysgolion eraill hefyd yn ymwneud â'r un darparwr gan ddatblygu eu hap eu hunain.
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth ar gyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill bregus	Ymrwymodd yr Awdurdod Lleol, yn 2021, gyfran o gyllid Craidd ar gyfer y Llwybr at Waith; yna yn 2023 buom yn llwyddiannus wrth ennill cyllid SPF. Defnyddiwyd y cyllid hwn i recriwtio mentor newydd yn ogystal â'r mentor cyllid craidd, rôl weinyddol, a chyllid i redeg yr ILM ochr yn ochr â'r elfen o'r ILM a ariennir gan yr elfen Graidd. Ers dechrau'r rhaglen Llwybr at Waith, mae'r tîm wedi cynorthwyo dros 30 o unigolion CLA i mewn i Gyflogaeth. Yn 2021-2022, cefnogodd y prosiect 63 o bobl ifanc, mae 16 ohonynt wedi sicrhau cyflogaeth, 12 ohonynt yn mynd ymlaen i addysg uwch neu bellach a dau wedi bod yn llwyddiannus mewn sicrhau prentisiaeth. Darpariaeth gyfredol 2022-2024 yw'r cymorth parhaus i 54 o unigolion CLA. 11 i mewn i ILM (Model Marchnad Lafur Ganolradd) cyflogaeth â chymorth, 4 i Wirfoddoli, 8 i addysg uwch neu bellach, 10 yn cymryd rhan mewn hyfforddiant mewnol gyda chyflogwr cynnal a/neu Awdurdod Lleol a 4 unigolyn wedi cymryd rhan ac yn cwblhau hyfforddiant gyda darparwr allanol. Mae gennym brosiect partneriaeth ar y cyd rhwng CBS Merthyr Tudful a rhwydwaith symudol EE o'r enw ' Seren Dyfodol ' ar draws ysgolion y Fwrdeistref Sirol. Nod y cynllun hwn, sy'n targedu disgyblion CLA 14–16 oed, yw cefnogi a mentora pobl ifanc gyda gwaith cartref, profiad gwaith a gweithgareddau chwaraeon o'u dewis dros gyfnod o ddwy flynedd. Nod y prosiect yw targedu pobl ifanc a allai fod yn ei chael hi'n anodd ar hyn o bryd yn amgylchedd eu hysgol ac mae'n cynnig lle wedi'i sicrhau iddynt ar brentisiaeth EE ôl-16 os mai dyma'r llwybr

	dymunol. O ganlyniad i'r prosiect hynod lwyddiannus ac arloesol hwn rydym wedi gallu gweithio gyda'r Adran Ddysgu i gefnogi'r gwaith o gyflwyno'r cynllun i holl ysgolion CBS Merthyr Tudful. Yn ddiweddar bu i 3 unigolyn a oedd yn cymryd rhan yn y CLA a oedd yn rhan yn Seren Dyfodol ennill prentisiaeth gydag EE. Yn ddiweddar rydym wedi datblygu prosiect newydd o'r enw ' Ewch Amdani ' - Mae'r prosiect yn cefnogi plant oed ysgol 11-16/18 oed gyda'u nodau a'u breuddwydion ar gyfer y dyfodol. Bydd y prosiect yn galluogi'r plant i gael gwell dealltwriaeth o wahanol lwybrau gyrfa a sut i gyflawni'r nodau hyn. Bydd y rhaglen yn rhoi blas i'r plant ar sgiliau bywyd go iawn, a bydd yn eu cyflwyno i amrywiaeth o gyfleoedd a sut y gallant hwy eu hunain gyflawni unrhyw beth y dymunant ei wneud. Bydd y prosiect yn agor eu llygaid i'r hyn sydd ar garreg eu drws eu hunain mewn perthynas ag addysg bellach, hyfforddiant, prentisiaethau, coleg, prifysgolion, a chyflogaeth. Rydym wedi bod yn llwyddiannus wrth sicrhau cyllid pellach i ehangu'r prosiect Llwybr at Waith drwy SPF ar gyfer 2024/25. Bydd hyn yn ein galluogi i ddatblygu ymhellach gyfleoedd lleoliadau gwaith cyflogedig.
Cysylltu â darparwyr addysg a busnesau i alinio cyrsiau / modiwlau yn well â phrofiad a dysgu galwedigaethol lefel uchel	Lansiwyd gwaith y Bartneriaeth Addysg Busnes Gyda'n Gilydd yn ffurfiol yng Ngholeg Merthyr Tudful ym mis Ionawr – mae'r gwaith hwn yn dangos sut mae ysgolion a busnesau o bob rhan o'r Fwrdeistref Sirol ac ehangach yn cydweithio i fodloni anghenion nid yn unig y Cwricwlwm ond hefyd yn darparu cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddeall gwahanol amgylcheddau gwaith. Mae hyn wedi'i ddatblygu ymhellach i gysylltu busnesau Cymraeg yn arbennig ag ysgolion.
Datblygu system lle mae cymunedau ac ysgolion yn cydweithio i ddarparu cyfleoedd cyffrous a phrofiadau arloesol i bob dysgwr	Mae'r agenda Ysgolion Bro yn gweithio ar draws y Fwrdeistref Sirol. Mae'r gwaith hwn yn dechrau cysylltu grwpiau cymunedol yn agosach ag ysgolion i gefnogi a datblygu cyfleoedd dysgu o ansawdd uchel i bawb. Mae'r gwaith hwn hefyd yn ceisio ymgysylltu rhieni'n fwy gweithredol â'r gwaith mewn ysgolion gyda'r nod o gynyddu lefelau presenoldeb pob dysgwr.
Gan weithio gyda'r holl randdeiliaid, byddwn yn datblygu llwybrau dyheadol ar gyfer dysgu i bawb	Gan weithio gyda Choleg Merthyr Tudful, rydym yn datblygu cyfres o opsiynau ar gyfer dysgwyr sydd angen cwricwlwm amgen a'r rhai sy'n fwy galluog yn academaidd. Mae'r gwaith hwn hefyd yn cynnwys partneriaethau gyda busnesau a'r gwaith a wneir gydag Adfywio Economaidd.

I ddeall sut mae hyn yn gwneud gwahaniaeth, gallwch ddarllen rhai **astudiaethau achos** .

Dywedodd ymatebion i'n Hymgynghoriad ar y Gyllideb a'n Harolwg i Drigolion wrthym fod pobl yn teimlo bod y gwasanaethau canlynol yn bwysig iawn i'r Cyngor ganolbwyntio arnynt:

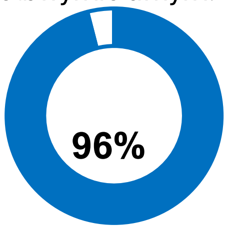

Addysg
bwysig
Fyny o 85%

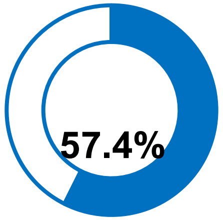

Adfywio Cymunedol
gan gynnwys Addysg i Oedolion
Lawr o 60.8%

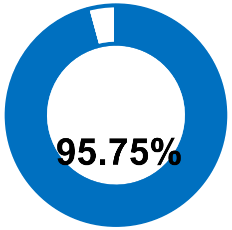

roedd gwella addysg yn bwysig iawn neu'n eithaf pwysig

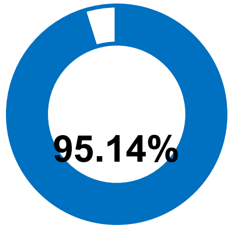

roedd cynorthwyo pobl i waith yn bwysig

Yr hyn y byddwn yn canolbwyntio arno yn 2024/2025

1. Parhau i wella presenoldeb ym mhob ysgol
2. Datblygu mecanwaith ar gyfer rhannu arfer dda ar draws pob ysgol
3. Datblygu ymhellach y gwaith partneriaeth ar gyfer y dysgwyr hynny sydd angen cwricwlwm amgen
4. Datblygu cyfleoedd i ddysgwyr mwy galluog a thalentog (yn academaidd ac fel arall)
5. Parhau i ddatblygu'r Strategaeth Llythrennedd a'r Grwpiau Strategaeth Ddigidol ond sicrhau ffocws ar sgiliau rhifedd trwy bartneriaethau.

Sut y gall trigolion ein helpu ni:

- Annog eich plentyn i fynychu'r ysgol yn rheolaidd.
- Cefnogi eich plentyn i gael y gorau o'i addysg.
- Cymryd rhan mewn digwyddiadau lleol mewn ysgolion, canolfannau cymunedol a hybiau.
- Cymryd rhan mewn cyrsiau a digwyddiadau dysgu gydol oes a dweud wrth eich ffrindiau a'ch teulu amdanynt.
- Rhoi gwybod i ni pa gyrsiau dysgu oedolion y mae gennych ddiddordeb ynddynt a chymryd rhan yn ein cyrsiau dysgu i oedolion.
- Rhannu eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan yn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltwch â'ch Cynghorydd lleol os oes angen mwy o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Amcan 2 – Merthyr Tudful Iachach

Ar gyfer y flwyddyn gyntaf o gyflawni’r Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i’n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn .

Cam Gweithredu Allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Darparu gwasanaethau cymorth i alluogi pobl i barhau i fyw yn eu cartrefi eu hunain	Darperir 3000-3500 awr o ofal cartref yr wythnos i gefnogi pobl i aros gartref. Cefnogi 160 o bobl trwy ddarparu taliadau uniongyrchol er mwyn iddynt brynu'r gofal i fodloni eu hanghenion a aseswyd.
Datblygu ymatebion gwasanaeth integredig gydag iechyd i gyflawni canlyniadau llesiant gwell i blant ac oedolion	Datblygu gwasanaeth Camau Babi ar gyfer Merthyr Tudful fel rhan o'r ffrwd gwaith rhanbarthol a'r llwybr at wasanaethau. Presenoldeb mewn grwpiau rhanbarthol Perthynas rhwng Rhiant â Babanod – recriwtio arweinydd seicolegol strategol Perthynas rhwng Rhiant â Babanod ar gyfer y rhanbarth. Cymorth therapiwtig ataliol lles emosiynol wedi'i gomisiynu. Datblygu model cymunedol rhanbarthol ar y cyd newydd ar gyfer oedolion yn seiliedig ar ofal brys ac anghenion iechyd y boblogaeth.
Darparu llety â chymorth ychwanegol i leihau digartrefedd a'r defnydd o lety dros dro	Datblygu llety â chymorth ar gyfer pobl ifanc 16+. Cynyddu'r llety â chymorth ar gyfer 18+. Cynyddu’r llety dros dro gan ddefnyddio Tai Amlfeddiannaeth i gyflawni ein dyletswyddau statudol. Parhau i weithio gyda thai a phartneriaid i ddatblygu cyfleuster gofal ychwanegol yn y blynyddoedd i ddod. Cynyddu datblygiad tai fforddiadwy anghenion cyffredinol trwy Gyllid Grant LIC i gynyddu eiddo 1 ystafell wely a chartrefi eraill yn unol ag angen lleol i leihau gorddibyniaeth ar Wely a Brecwast a gweithio tuag at fodel ailgartrefu cyflym.
Darparu cyngor a chymorth diogelu i bob grŵp bregus: plant sy'n derbyn gofal; amddiffyn plant; oedolion sy’n wynebu risg (gan gynnwys cam-drin domestig) wrth sicrhau bod dulliau gweithredu amlasiantaeth trawsbynciol y Cyngor tuag at ddiogelu a gweithio gyda’r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol yn cael eu cynnal a’u datblygu	Datblygu llwybrau cam-fanteisio rhywiol a throseddol plant rhanbarthol newydd. Adolygu MASH - dargyfeirio gwaith i'r timau cywir a lleihau oedi. Bydd hyn yn cynyddu'r cymorth IAA y gellir ei ddarparu. Adolygu'r ddarpariaeth diogelu oedolion a diwygio'r strwythur i wella canlyniadau i oedolion bregus. Mae'r llywodraethu o amgylch y Grŵp Cyfeirio Diogelu Corfforaethol wedi'i gryfhau. Mae'r Polisi Diogelu a'r Polisi Chwythu'r Chwiban ill dau wedi'u diweddaru. Rydym yn parhau i gadw at waith y Bwrdd diogelu CTM. Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol yw'r Cadeirydd. Rydym yn aelod o is-grwpiau amrywiol ac yn rhan o gynllun peilot yr Adolygiad Diogelu Unedig Unigol.

I ddeall sut mae hyn yn gwneud gwahaniaeth, gallwch ddarllen rhai **astudiaethau achos** .

Dywedodd ymatebion i'n Hymgynghoriad ar y Gyllideb a'n Harolwg i Drigolion wrthym fod pobl yn teimlo bod y gwasanaethau canlynol yn bwysig iawn i'r Cyngor ganolbwyntio arnynt

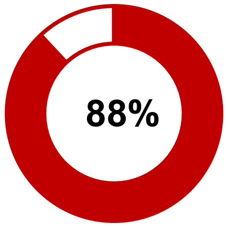

Gwasanaethau Cymdeithasol

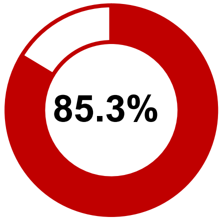

Gofal yr Henoed

yn bwysig iawn neu'n eithaf pwysig

Fyny o 79.3%

Fyny o 79.2%

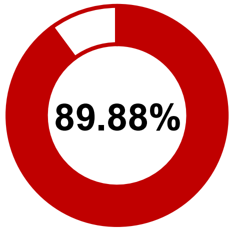

roedd tai ar gyfer pobl leol

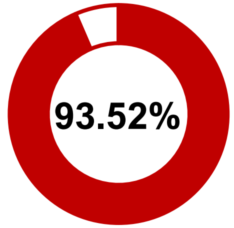

roedd cynnal ein parciau a'n mannau gwyrdd agored yn bwysig

Yr hyn y byddwn yn canolbwyntio arno yn 2024/2025

1. **Gwasanaethau i Oedolion**

   Symud i gam gweithredu'r model cymuned oedolion rhanbarthol newydd.

   Adolygu pob lleoliad cost uchel i sicrhau bod pobl yn derbyn y gofal sydd ei angen arnynt.

2. **Gwasanaethau Plant**

   Cwblhau'r Strategaeth Magu Plant Corfforaethol a gweithio yn unol â'r siarter magu plant corfforaethol.

   Darparu llety diogel a sefydlog ym Merthyr Tudful ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

   Cynyddu'r cymorth a ddarperir i Warcheidwaid Arbennig ym Merthyr Tudful.

3. **Diogelu**

   Gweithredu'r trefniadau diwygiedig ar gyfer diogelu oedolion.

   Parhau i weithio gyda phartneriaid yn arena bwrdd diogelu Cwm Taf Morgannwg.

   Adolygu effaith gweithredu'r Person Cywir Gofal.

4. **Tai a Digartrefedd**

   Rydym am barhau i ddefnyddio grantiau i ddatblygu tai fforddiadwy i symud pobl o lety gwely a brecwast.

   Byddwn yn troi ein data yn gudd-wybodaeth i gymorth gwell i fodloni angen.

   Byddwn yn rhoi'r gorau i ddefnyddio Gwely a Brecwast y tu allan i'r sir ac yn prynu eiddo ychwanegol yn y Fwrdeistref Sirol i helpu i fodloni anghenion ein cleientiaid.

Sut gall trigolion ein helpu ni:

- Ystyried dod yn rhiant maeth.
- Annog pobl ifanc i gymryd rhan mewn digwyddiadau lleol a lleisio eu barn.
- Defnyddio ein parciau a mannau gwyrdd, agored i gynnal neu wella eich iechyd corfforol a meddyliol.
- Rhannu eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan yn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltu â'ch Cynghorydd lleol os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Amcan 3 – Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus

Ar gyfer y flwyddyn gyntaf o gyflawni'r Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pum cam allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn .

Cam Gweithredu Allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Datblygu a chyflwyno Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful uchelgeisiol;	Ers ei fabwysiadu gan y Cyngor Llawn ym mis Tachwedd 2020, mae'r Cyngor wedi parhau i roi'r Cynllun Creu Lleoedd ar waith drwy ddatblygu a chyflawni nifer o brosiectau gan gynnwys Howfields, Marsh House, Canolfan Hamdden Merthyr Tudful a'r Hen Synagog. Mae'r prosiectau wedi cael effaith gadarnhaol ar Ganol y Dref gan greu cyfleusterau newydd, cyfleoedd cyflogaeth a byddant yn cyfrannu at wella'r profiad i bobl leol ac ymwelwyr â Chanol y Dref. Mae'r Cyngor hefyd wedi parhau i ddatblygu cynlluniau ar gyfer y safleoedd strategol allweddol sef Glebeland, Stryd Fawr Isaf a Chanolfan Siopa St. Tudful. Mae datblygu a chyflawni prosiectau wedi galluogi'r Cyngor i sicrhau lefelau sylweddol o gyllid yn llwyddiannus o Raglen Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru a lefelau sylweddol o arian cyfatebol gan y sector preifat / cyhoeddus.
Cynyddu cyfraddau gweithgarwch economaidd drwy weithgareddau partneriaeth; arwain at lefelau is o ddiweithdra ar draws y Fwrdeistref Sirol	Mae datblygiad Hyb Canol y Dref yn weithredol. Ar 4 Rhagfyr 2023 agorwyd y cyfleuster newydd a ariannwyd gan Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU. Bydd hyb canol y dref yn gweithredu fel cyfleuster galw heibio canolog yng nghanol y dref i gefnogi pobl â rhwystrau cymhleth y maent yn eu hwynebu gyda Thai, Cyflogaeth, Sgiliau a materion sy'n gysylltiedig â Gwasanaethau Cymdeithasol. Mae cornel bartneriaeth yn nodwedd ddylunio o Hyb Canol y Dref ac yn cynnal partneriaid amrywiol trwy gydol pob wythnos waith yn y canolbwynt. Mae partneriaid yn cynnig cyngor ac arweiniad ar bynciau amrywiol. Mae gan raglen Cymunedau am Waith a Mwy bresenoldeb dyddiol yn Hyb Canol y Dref. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnig cyfle i ymgysylltu â'r rhaglen ac archwilio opsiynau eraill ar wella sgiliau a chyflogaeth. Gan weithio mewn partneriaeth â'r Ganolfan Byd Gwaith, mae canolfan ieuenctid wedi'i sefydlu i gysylltu â phobl ifanc sy'n defnyddio gwasanaethau Hyfforddwyr Gwaith yn y Ganolfan Byd Gwaith. Mae hwn yn ddatblygiad diweddar a hyd yn hyn mae'n mynd yn dda. Mae digwyddiadau amrywiol wedi'u cynllunio gyda phartneriaid. Digwyddiad Costau Byw a gynhaliwyd ar 13 Chwefror 2023. Mae ffair recriwtio yn y gwanwyn yn cael ei chynnal ar 21 Mawrth 2024. Bydd hyn yn galluogi busnesau lleol a rhanbarthol i gynnig swyddi gweigion byw i'r rhai sy'n mynychu. Mae disgwyl y bydd dros 18 o gyflogwyr yn y digwyddiad.

Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol ar y cyd â phartneriaid perthnasol, gan ddefnyddio technegau gorfodi effeithiol	Teledu Cylch Cyfyng – Defnyddio TCC i ganfod ymddygiad gwrthgymdeithasol a materion diogelwch cymunedol cyn gynted â phosibl. Mae dros 75% o bopeth a gofnodir fel arfer yn cael ei ganfod neu ei dystio gan staff TCC. Teledu Cylch Cyfyng – Edrych yn ôl-weithredol a darparu tystiolaeth ar gyfer Ymddygiad Gwrthgymdeithasol a Throsedd sy'n allweddol mewn llawer o achosion llwyddiannus. YGG – Defnyddio'r dull gweithredu fesul cam YGG fel rhan o Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, yr heddlu a throseddu 2015. WARDENIAID – Atgyfeirio achosion ymddygiad gwrthgymdeithasol at y tîm ymddygiad gwrthgymdeithasol. WARDENIAID - Cyflwyno cudd-wybodaeth fel y gall partneriaid diogelwch cymunedol ddefnyddio dull sy'n arwain tystiolaeth cyn gynted â phosibl. TÎM CYFIAWNDER IEUENCTID – Rydym yn gweithio'n agos gyda'r tîm cyfiawnder ieuenctid.
Gwella cyfleoedd cymorth busnes ledled Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful; hyrwyddo perchenogaeth busnes a pharatoi rhaglen ymgysylltu/llwybr i gael mynediad i gyfleoedd cychwyn busnes;	Mae Cyflogadwyedd yn cynnig atebion recriwtio i bob cyflogwr a nodir gan y tîm cymorth busnes ac adfywio ffisegol o fewn Adfywio Cymunedol. Mae'r holl gymorth yn bwrpasol a byddai'n cael ei ddatblygu yn unol ag anghenion recriwtio a chymorth y cyflogwr. Mae'r rhaglen Annog Menter, sy'n canolbwyntio ar y cyfleuster MTEC wedi darparu adnodd menter hynod weledol yng nghanol y dref. Mae'r ganolfan MTEC wedi sefydlu methodoleg brofedig, sy'n canolbwyntio ar weithio'n effeithiol mewn partneriaeth i sicrhau bod cyfranogwyr yn cael y lefel gywir o gefnogaeth, ar yr adeg gywir gan yr asiantaethau cywir. Mae'r asiantaethau hyn yn cynnwys; Busnes Cymru, Banc Datblygu Cymru, Ymddiriedolaeth y Tywysog, Purple Shoots i enwi dim ond rhai. Yn hytrach na gweithredu fel gwasanaeth cyfeirio yn unig, mae MTEC yn cefnogi busnesau cyn ac ar ôl cychwyn trwy'r ddrysfa o gyflenwad sydd ar gael a lle nad oes cyflenwad yn bodoli, bydd yn ymdrechu i ddod o hyd iddo. Mae hyn wedi cynyddu mynediad at adnoddau'n sylweddol ac ar hyn o bryd mae ganddynt fwy na 380 o fusnesau wedi'u cofrestru yn erbyn targed cychwynnol o 120. Mae MTEC wedi datblygu cysylltiadau atgyfeirio ar draws y Fwrdeistref ac yn cysylltu â phartneriaid a all gyfeirio unigolion at ein gwasanaeth, wrth ddarparu adnoddau ac astudiaethau achos iddynt sy'n hyrwyddo menter fel llwybr. Er enghraifft, rydym wedi cynnal cysylltiadau rhagorol â'r Ganolfan Byd Gwaith, sy'n defnyddio MTEC ar gyfer yr hawlwyr hynny sydd naill ai'n Ddi-waith, yn Economaidd Anweithgar neu, fel y gwelwn yn fwy cyffredin, yn dan gyflogedig. Mae gennym "Asesiad Tair Ffordd" ar gyfer atgyfeiriadau newydd sy'n archwilio eu sgiliau a'u profiad Menter, sgiliau Generig, megis llythrennedd, rhifedd a digidol a ffactorau eraill, megis amgylchiadau personol, ac ati. Mae hyn yn sail i'w cynllun datblygu, sy'n yn ymgorffori mewnbwn gan ystod eang o bartneriaid. Yn ogystal, rydym yn cynnal cyfarfod Llywodraethu / Rheoli Achos ar y cyd bob pythefnos i drafod sut y gallwn oresgyn rhwystrau i fusnesau a darparu'r gwasanaeth mwyaf di-dor.

Parhau i ddatblygu Merthyr Tudful uchelgeisiol i ddenu buddsoddiad	Gan ddefnyddio ein cynlluniau a'n strategaethau, gweithio ar y cyd i ddenu buddsoddiad. Mae hyn yn adeiladu ar y gwaith a wnaed eisoes ac a nodir uchod yn yr adran hon.

I ddeall sut mae hyn yn gwneud gwahaniaeth, gallwch ddarllen rhai **astudiaethau achos** .

Dywedodd ymatebion i'n Hymgynghoriad ar y Gyllideb a'n Harolwg i Drigolion wrthym fod pobl yn teimlo bod y gwasanaethau canlynol yn bwysig iawn i'r Cyngor ganolbwyntio arnynt

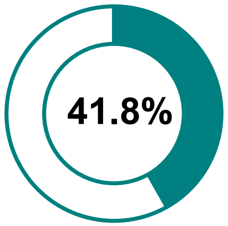

Adfywio Ffisegol

Lawr o 47%

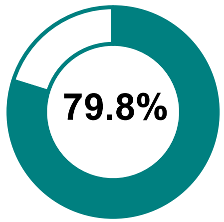

Diogelu'r Cyhoedd

A Throsedd ac Anrhefn

Lawr o from 80.2%

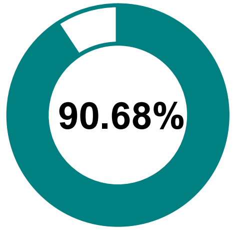

datblygu a chefnogi gwell iechyd y cyhoedd

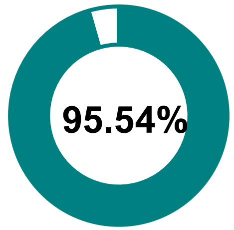

darparu cymorth i fusnesau lleol / y stryd fawr

Yr hyn y byddwn yn canolbwyntio arno yn 2024/2025

1. Gweithio gyda'r Bwrdd Canol Trefi newydd i gefnogi camau gweithredu sy'n deillio o raglen Cynllun Hirdymor ar gyfer Trefi Llywodraeth y DU.
2. Gweithredu ac adolygu Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful yn barhaus erbyn Haf 2024.
3. Datblygu llwybr i Fyfyrwyr Coleg Merthyr Tudful symud ymlaen i Gyfleoedd Menter yn y Fwrdeistref Sirol.
4. Cefnogi busnesau i ymgysylltu'n effeithiol â mentrau Datgarboneiddio.
5. Cychwyn rhaglenni newydd ar gyfer yr unigolion hynny a ddosberthir fel rhai "dan gyflogedig".

Sut gall trigolion ein helpu ni:

- Prynu'n lleol gan fusnesau lleol, cefnogi busnesau lleol i fasnachu a chadw arian yn ein hardal leol.
- Os ydych yn rhedeg busnes lleol, meddyliwch am roi cyfle i brentis i helpu i feithrin sgiliau ar gyfer y dyfodol.
- Cael mynediad at brosiectau Cyflogadwyedd rhad ac am ddim y Cyngor i ennill y sgiliau a'r profiad y mae cyflogwyr yn chwilio amdanynt.
- Cymryd cyfrifoldeb am eich ardal leol drwy adrodd am faterion i'n helpu i ddeall yn well sut y gallwn helpu i ddatrys y rhain.
- Rhannu eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan yn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltu â'ch Cynghorydd lleol os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Amcan 4 – Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd

Ar gyfer y flwyddyn gyntaf o gyflawni'r Cynllun hwn, fe wnaethom nodi pedwar cam allweddol y byddem yn canolbwyntio arnynt i'n helpu i wneud cynnydd cadarnhaol yn erbyn yr amcan llesiant hwn

Cam Gweithredu Allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Cyflawni Cynllun Adfer Natur Merthyr Tudful	• Dyfarnwyd gwobr fawreddog y prosiect Pro Landscaper i ni ar gyfer Man Gwyrdd Cymunedol o dan £50,000, Gardd Natures Gift yn Nhroedyrhiw ym mis Tachwedd 2023. • Coridor gwyrddu Stryd Fawr Dowlais • Ailddiffinio Tirwedd Yr Inclein, Twynyrodyn • Penywern – gwrychoedd newydd, rhodfa goediog, seddi, newid rheolaeth glaswelltir, teneuo coetir, tynnu ffensys, adfer pyllau.
Cyflwyno Cynllun Sero Net a gymeradwyir gan y Cygnor	• Cynllun a fabwysiadwyd gan y Cyngor ym mis Mehefin 2023, yn nodi 6 thema allweddol: Rheoli Adeiladau ac Ystadau, Symudedd a Chludiant, Caffael, Gwasanaethau Allanoli, Rheoli Tir, Llywodraethu • Wedi rhoi strwythur llywodraethu ar waith lle mae pob arweinydd thema yn cyflwyno cynnydd i'r Tîm Rheoli Corfforaethol bob 6 mis.
Sicrhau bod mannau gwyrdd yn hygyrch i'n trigolion i gefnogi eu hiechyd a'u lles	• Sicrhawyd 1.25ha o fannau agored fel rhan o gais cynllunio ar gyfer safle tai a neilltuwyd yn Nhwynyrodyn, a oedd yn cynnwys gwelliannau mynediad. • Mae 10 maes chwarae wedi cael eu hadnewyddu ar draws y Fwrdeistref Sirol, gan gynyddu cyfleoedd i drigolion gael mynediad i'r amgylcheddau awyr agored i wella eu hiechyd a'u lles. • Sicrhaodd gweithredu polisïau CDLI yn effeithiol na fyddai unrhyw fannau agored â blaenoriaeth yn cael eu colli i ddatblygiadau. • Cadwyd statws baner werdd ein parciau, gan sicrhau bod trigolion yn gallu manteisio ar weithgareddau hamdden awyr agored o ansawdd da.
Cyrraedd targed Adfer Gwastraff Llywodraeth Cymru o 70%	• Adalw biniau capasiti ychwanegol y tybir nad oes eu hangen mwyach yn dilyn ymgyrch fonitro. • Penodi Warden dros dro a ariennir yn allanol yn canolbwyntio ar ailgylchu nwyddau trydanol gwastraff. • Monitro rhan gwastraff bwyd ac ymgysylltu â phreswylwyr nad ydynt yn ailgylchu. • Cyflwyno gwasanaeth casglu metelau swmpus a pheiriannau domestig mawr am ddim. • Cyflwyno gwasanaeth casglu rwbel swmpus o gartrefi.

I ddeall sut mae hyn yn gwneud gwahaniaeth, gallwch ddarllen rhai **astudiaethau achos** .

Dywedodd ymatebion i'n Hymgynghoriad ar y Gyllideb a'n Harolwg i Drigolion wrthym fod pobl yn teimlo bod y gwasanaethau canlynol yn bwysig iawn i'r Cyngor ganolbwyntio arnynt

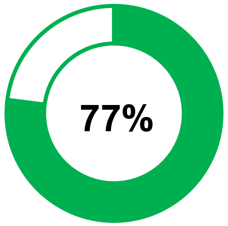

Sbwriel a Gwastraff

Lawr o 82%

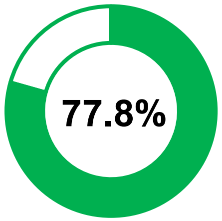

Priffyrdd ac Isadeiledd

Fyny o 76.3%

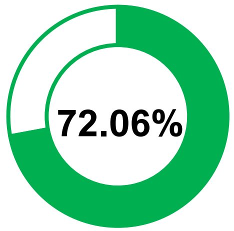

datblygu mwy o lwybrau beicio a cherdded

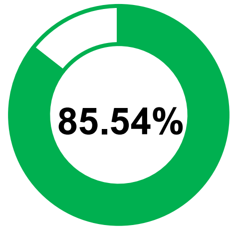

gweithio gyda cymunedau i fynd i'r afael â newid hinsawdd

Yr hyn y byddwn yn canolbwyntio arno yn 2024/2025

1. Cyflawni Cynllun Adfer Natur Merthyr Tudful - Canolbwyntio ar gyfathrebu ac ymgysylltu â'r cyhoedd i wella dealltwriaeth o'n cyfrifoldebau bioamrywiaeth.
2. Cyflawni Cynllun Sero Net y Cyngor - Datblygu'r camau gweithredu o dan bob un o'r 6 thema.
3. Sicrhau bod Mannau Gwyrdd yn hygyrch i'n preswylwyr i gefnogi eu hiechyd a'u lles – Adolygiad ar y cyd o'r Strategaeth Mannau Agored gan yr Adran Gynllunio a Chefn Gwlad.
4. Bodloni targed Adfer Gwastraff Llywodraeth Cymru o 70% - Canolbwyntio adnoddau ar gynyddu % y cartrefi sy'n ailgylchu gwastraff bwyd.

Sut gall trigolion ein helpu ni:

- Gwneud yn siŵr eich bod yn ailddefnyddio neu'n ailgylchu i leihau gwastraff a rheoli ein hôl troed carbon yn well.
- Defnyddio ein parciau a mannau gwyrdd, agored i helpu pobl i reoli eu hiechyd a'u lles.
- Meddwl am sut y gallwch wneud eich cartref yn fwy ynni-effeithlon, gan arbed arian i chi a helpu ein hamgylchedd.
- Ymfalchïo yn ein tref trwy beidio â gollwng sbwriel, tipio anghyfreithlon a glanhau ar ôl eich ci.
- Rhannu eich barn ar y pethau sy'n bwysig i chi drwy gymryd rhan yn arolygon neu ymgynghoriadau'r Cyngor.
- Cysylltu â'ch Cynghorydd lleol os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch am unrhyw beth.

Cyflawni ein Hamcanion

Ers i'r Cynllun Llesiant Corfforaethol dderbyn cymeradwyaeth gychwynnol gan y Cyngor Llawn ar 19 Ebrill 2023; mae'r amcanion wedi'u cyflawni drwy nifer o brosiectau allweddol. Mae'r prosiectau hyn yn cynnwys:

Merthyr Tudful Uchelgeisiol sy'n canolbwyntio ar ddysgu	Merthyr Tudful iachach	Merthyr Tudful Diogel a Ffyniannus	Merthyr Tudful Glân a Gwyrdd
• Ysgol Bro • Prosiect Cymell Merthyr • Prosiectau Dysgu Oedolion yn y Gymuned • Cymunedau am Waith • Cymunedau am Waith a Mwy • Prosiectau cyflogadwyedd a ariennir drwy'r Gronfa Ffyniant Gyffredin • Rhaglen Llwybrau at Gyflogaeth • Fforwm Gwella Ysgolion • Cabinet y Plant	• Llwybrau at Gyflogaeth • Prosiectau Dileu Elw • Prosiect Cadw'n Iach Gartref • Gweithgareddau a phrosiectau yn y Tŷ Enfys • Yr Hyb Cymorth Cynnar • Darparu prosiectau Grant Cymorth Tai	• Prosiectau partneriaeth diogelwch cymunedol lleol • Prosiectau partneriaeth diogelwch cymunedol rhanbarthol • Prosiectau Partneriaeth Canol y Dref • Prosiectau/gweithgareddau Grŵp Datblygu Twristiaeth • Cyflwyno Prif Gynllun Canol y Dref	• Prosiectau Lleoedd Lleol i Natur • Prosiectau Cynllun Rheoli Baner Werdd • Prosiectau Newid Ymddygiad e.e Prosiect Ydych chi'n gwneud fel y Jonesiaid'; prosiect Be Might, Recycle; y prosiectau Metal Matters etc. • Cyflawni prosiectau datgarboneiddio

Cefnogi'r Cynllun

Mae nifer o gynlluniau gweithredu a strategaethau allweddol wedi'u datblygu a'u cymeradwyo dros y deuddeg mis diwethaf sy'n darparu fframwaith y gall staff ei ddefnyddio wrth weithio gyda gwasanaethau eraill ar draws y Cyngor.

Er mwyn cyflawni'r ymrwymiadau yn y Cynllun Llesiant Corfforaethol hwn yn llwyddiannus; rydym yn parhau i ddatblygu fel sefydliad i gynyddu ein gwytnwch; a sicrhau ein bod yn parhau i ymateb yn gadarnhaol i'r anghenion a nodwyd yn ein cymunedau. I wneud hyn mae'n rhaid i ni edrych ar sut rydym yn defnyddio ein hadnoddau yn effeithiol, yn effeithlon ac yn ddarbodus yn gorfforaethol.

Mae'r adran hon yn nodi sut y byddwn yn defnyddio ein hadnoddau ar draws ein Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol i'n galluogi i gyflawni'r cynllun. I wneud hyn byddwn yn canolbwyntio ar y meysydd allweddol canlynol:

- Cynllunio Corfforaethol
- Gwasanaethau i Gwsmeriaid
- Cyfathrebu, Ymgysylltu a Chymryd Rhan
- Rheoli Risg Corfforaethol
- Y Gymraeg a Chydraddoldeb
- Craffu
- Digidol a Data
- Cynllunio'r Gweithlu
- Cynllunio Ariannol
- Masnacheiddio a Chaffael

Cynllunio Corfforaethol

Yn dilyn y daith ôl-COVID ddiweddar, a nodweddir gan gyllidebau sy'n dod yn brin a galwadau cynyddol am wasanaethau gan ein trigolion, rhaid i CBSMT ail-lunio ei hun. Mae'r flaenoriaeth yn glir: dod yn fwy effeithlon, effeithiol ac economaidd. Yn ganolog i'r trawsnewid hwn mae egwyddorion allweddol sy'n llywio ein cynllunio corfforaethol, gan sicrhau sefydliad wedi'i ail-raddnodi sy'n barod i fodloni anghenion esblygol ein cymuned. Rydym wedi nodi meysydd ffocws hanfodol fel y nodir isod:

Llywodraethu cadarn

- *Goruchwyliaeth Strategol*: Rydym yn ymrwymo i arferion llywodraethu cadarn sy'n darparu cyfeiriad strategol, tryloywder ac atebolrwydd yn ein prosesau gwneud penderfyniadau.
- *Arweinyddiaeth Addasol:* Croesawu arddull arwain sy'n llywio ansicrwydd, gan sicrhau bod y Cyngor yn parhau i fod yn ystwyth ac yn ymatebol i amgylchiadau sy'n newid. Byddwn yn cyflawni arweinyddiaeth addasol trwy feithrin diwylliant o ddysgu parhaus, croesawu newid fel cyfle, hyrwyddo arloesedd, a grymuso timau amrywiol i wneud penderfyniadau ystwyth a gwybodus.

Rheoli Perfformiad gyda Model Tair Haen

- *Mynegi clir*: Rydym yn ailddiffinio rheoli perfformiad gyda model tair haen, gan sicrhau bod amcanion wedi'u diffinio'n dda ar lefelau sefydliadol, adrannol ac unigol.
- *Cysoni â Nodau*: Bydd pob cam gweithredu yn cael ei anelu at gyflawni ein hamcanion ar y cyd, gan feithrin diwylliant sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau ar draws y sefydliad. Mae angen ffocws ar yr adran 'Felly Beth?'

Paru Gwasanaeth Rhesymegol

- *Ychwanegu Gwerth*: Rydym yn ad-drefnu gwasanaethau'n strategol i greu cysylltiadau rhesymegol, gan sicrhau dull di-dor a gwerth ychwanegol o ddarparu gwasanaethau.
- *Llif Gwaith Effeithlon*: Mae'r fenter hon yn ceisio symleiddio prosesau, dileu diswyddiadau, a gwella effeithlonrwydd cyffredinol ein gweithrediadau.

Defnyddio Data Deallus

- *Mewnwelediadau sy'n Canolbwyntio ar y Cwsmer:* Trwy ddefnyddio data'n ddeallus, ein nod yw gwneud ymyriadau gwasanaeth gwybodus sy'n bodloni anghenion ein cwsmeriaid yn well.
- *Strategaethau Ymaddasol*: Bydd mewnwelediadau sy'n cael eu llywio gan ddata yn llywio ein strategaethau, gan ganiatáu i ni addasu a theilwra gwasanaethau i ofynion deinamig ein cymuned.

Trawsnewid Strategol

- Nid mater o addasu yn unig yw'r cynllunio corfforaethol hwn; mae'n ymwneud ag ail-lunio sylfaenol. Mae CBSMT wedi ymrwymo i ddyfodol lle mae effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a defnydd economaidd o adnoddau yn diffinio ein gweithrediadau.

Mae ein nod yn glir: adeiladu sefydliad gwydn sy'n canolbwyntio ar wasanaethau sydd nid yn unig yn bodloni disgwyliadau ein cymuned ond yn rhagori arnynt.

Gwasanaethau i Gwsmeriaid

Ers mis Ebrill 2023, mae'r Cyngor wedi derbyn **4,656** o alwadau gyda chyfradd ateb o **95.5%.** Mae ein gwefan wedi gweld dros **330,000 o ddefnyddwyr** ac edrychwyd ar filoedd o dudalennau gwe er gwybodaeth allweddol. Er bod rhan o'n model gwasanaeth i gwsmeriaid wedi newid i system arddull apwyntiad yn bennaf, ar gyfartaledd mae 138 o gwsmeriaid ' sy'n galw heibio' yn cael cymorth wythnosol yn ein gwasanaeth derbynfa Siop Un Stop.

Gyda chael gwared ar oriau craidd a chyflwyno ggweithio'n hyblyg, roedd angen adolygu hygyrchedd ein gwasanaethau rheng flaen. Trwy ein swyddogaeth graffu a her briodol, mae modelau gwasanaeth cwsmeriaid amrywiol wedi'u diweddaru i fodloni anghenion y cwsmeriaid, gan gysylltu â llawer o'n gwerthoedd craidd gan gynnwys cyfathrebu, atebolrwydd a gweithio mewn tîm.

Yn 2024/25

Byddwn yn cynnal y lefelau uchel o wasanaethau i gwsmeriaid, gan gynnal ein hymrwymiad i wasanaeth cwsmeriaid da.

Rheoli Risg Corfforaethol

Mae ein Strategaeth a Pholisi Rheoli Risg Corfforaethol wedi'u cynllunio a'u cymeradwyo i wneud yn siŵr ein bod yn nodi, yn monitro ac yn lliniaru risg. Yn CBSMT rydym yn defnyddio dull 'Cynllunio-Gwneud-Adolygu-Gwella' wedi'i ategu gan yr egwyddor datblygu cynaliadwy a'n model gweithredu. Mae hyn yn sicrhau nad yw rheoli risg yn cael ei wneud ar ei ben ei hun, nad yw'n adweithiol ac nad yw'n canolbwyntio ar y tymor byr yn unig. Rydym wedi rhoi pwyslais ychwanegol ar liniaru dros y blynyddoedd diwethaf, bydd hyn yn llywio ein cynlluniau yn well.

Dros y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi parhau i ymgorffori'r strategaeth a'r polisi yn y ffordd rydym yn gweithio. Mae hyn yn cynnwys adolygiad rheolaidd o'n cofrestrau risg gwasanaeth a chorfforaethol (gan gynnwys gweithio gyda'n Tîm Rheoli Corfforaethol ac Aelodau).

Rydym wedi defnyddio'r strategaeth a'r polisi i gefnogi sut mae'r Cyngor yn darparu rhaglenni corfforaethol megis y rhaglen effeithlonrwydd.

Byddwn yn parhau i ymgorffori'r strategaeth a'r polisi i gefnogi CBSMT i gyflawni'r cynllun llesiant corfforaethol a chryfhau ei lywodraethu ymhellach.

Sut beth fydd llwyddiant – Byddwn yn cael ein cydnabod fel bod â rheolaeth risg gorfforaethol gadarn sy'n cefnogi llywodraethu'r Cyngor

Cyfathrebu, Ymgysylltu a Chymryd Rhan

Eleni mae ein tîm Cyfathrebu, Ymgynghori ac Ymgysylltu Corfforaethol wedi cyflawni 30 o ymgynghoriadau.

Cynhaliwyd ein Hymgynghoriad Blynyddol ar y Gyllideb rhwng mis Tachwedd 2023 a mis Chwefror 2024, gyda dros 1,000 o bobl yn cymryd rhan. Mae hyn yn welliant ar y blynyddoedd diwethaf, gyda nifer y bobl sy'n ymgysylltu â'r ymgynghoriad yn cynyddu flwyddyn ar ôl blwyddyn.

Rydym wedi ailsefydlu ein Panel Dinasyddion yn ddiweddar, ac mae'r gwaith o'i recriwtio'n parhau.

Ym mis Mai cyhoeddwyd ein Strategaeth Cyfranogi, sy'n nodi ein dull o annog cyfathrebu dwy ffordd a gwneud y broses o ddylanwadu ar benderfyniadau yn fwy hygyrch; ac ym mis Gorffennaf cyhoeddwyd ein Strategaeth Cyfathrebu ac Ymgysylltu, sy'n esbonio'r ffordd y mae'r Cyngor yn cyfathrebu â thrigolion, partneriaid, busnesau a'n holl gynulleidfaoedd allweddol eraill. Eleni, fe wnaethom gynhyrchu tri rhifyn o 'Cyswllt', ein papur newydd i drigolion sy'n cael ei ddosbarthu i bob cartref ym Merthyr Tudful ac sydd ar gael ar-lein drwy'r wefan gorfforaethol.

Fe wnaethom hefyd gynhyrchu chwe rhifyn o'n cylchlythyr staff deufisol 'Y Neges', ar y cyd â chydweithwyr AD, er mwyn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'n staff ac ymgysylltu â nhw. Mae hyn wedi cael derbyniad da gan y staff ac mae'n mynd o nerth i nerth, gyda nifer y straeon sy'n cael eu cyflwyno yn cynyddu gyda phob rhifyn, a staff yn rhoi adborth cadarnhaol iawn.

Rydym wedi creu proffiliau TikTok a Linkedin ar gyfryngau cymdeithasol i gyrraedd gwahanol gynulleidfaoedd, ac wedi cynyddu'r nifer sy'n ein dilyn ar y cyfryngau cymdeithasol gan dros 1,400 o bobl; gan gyrraedd dros 1.2 miliwn eleni.

Rydym yn parhau i gyflawni ymgyrchoedd allweddol yn unol â'r Cynllun Llesiant Corfforaethol.

Craffu

Yn dilyn adborth gan Estyn ac Archwilio Cymru; mae rhagor o waith gwella wedi'i wneud yn gysylltiedig â gwaith craffu'r Cyngor. Mae rhai o'r gwelliannau allweddol a gyflawnwyd yn cynnwys:

- Cyfleoedd hyfforddiant i aelodau
- Mae Rhaglenni Gwaith Craffu bellach yn dangos yn glir sut mae'r pynciau a adolygwyd yn cefnogi anghenion corfforaethol allweddol.
- Cyflwyno 'Cyfarfodydd Technegol' Chwarterol
- Mwy o weithgareddau craffu 'allanol' – ymweliadau safle â safleoedd allweddol ac ati.

Nododd aelodau craffu dal partneriaid i gyfrif fel gwendid blaenorol; fodd bynnag, mae newidiadau a gyflwynwyd wedi helpu i ehangu'r cwmpas i helpu i ddarparu her adeiladol, cyfaill beirniadol a datblygu lefel atebolrwydd trwy gydweithio'n fwy â phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol.

Yn 2024/25

Mae hunanarfarniad craffu wedi'i gynllunio i gasglu adborth gan y rhai sy'n ymwneud ag archwilio.

Bydd yr adborth a gesglir yn helpu i nodi unrhyw flaenoriaethau ar gyfer gwella, bydd aelodau craffu wedyn yn datblygu cynllun i weithredu ar hyn.

Digidol a Data

Mae’n bwysig bod gan Gynghorau lleol ymagwedd strategol glir a chymalog at ddigidol.

Trawsnewid Digidol a Data - Gan edrych ymlaen, rydym wedi ymrwymo i foderneiddio ein darpariaeth gwasanaeth trwy dechnoleg ddigidol a throsoli data yn ddeallus. Ein nod yw gwella effeithlonrwydd, torri costau, a gwella perfformiad cyffredinol. Mae angen i hyn fod yn newid sylfaenol yn y ffordd yr ydym yn gweithio, gan sicrhau cyngor sy'n barod ar gyfer y dyfodol ac sy'n ymateb i anghenion y gymuned.

I wneud hyn, mae gennym ddau faes ffocws allweddol:

Effeithlonrwydd Digidol

- *Mabwysiadu Arloesedd*: Mae angen i ni groesawu offer digidol i symleiddio tasgau ac ail-lunio sut rydym yn gweithredu gan gynnwys archwilio'r defnydd o Ddeallusrwydd Artiffisial.
- *Ffyrdd Newydd o Weithio*: Gyda'r defnydd o dechnoleg newydd, gallwn archwilio modelau gweithredu newydd sy'n gwneud y defnydd gorau o ddatblygiadau digidol ar gyfer enillion effeithlonrwydd.

Defnydd Data Strategol:

- *Diogel a Chlyfar*: Mae diogelwch data yn parhau i fod yn flaenoriaeth hollbwysig tra hefyd yn ei ddefnyddio'n drwsiadus i wneud penderfyniadau gwell.
- *Dewisiadau Gwybodus:* Ein nod yw troi data yn ased gwerthfawr, gan arwain penderfyniadau sy'n cyd-fynd ag anghenion cymunedol.

Ble rydym ni’n dymuno bod

Gweithrediadau Gwydn

- *Addasu’n Gyflym:* Bydd integreiddio digidol yn ein gwneud yn fwy hyblyg, gan sicrhau y gallwn ymateb yn gyflym i newidiadau a darparu gwasanaethau'n fwy hyblyg.

Gwasanaethau Cost-effeithiol

- *Defnyddio Adnoddau'n Glyfar*: Mae angen i ni ddefnyddio arloesiadau digidol i wneud mwy gyda llai, gan ddarparu gwasanaethau o safon tra'n ystyried costau.

Gwneud Penderfyniadau Gwybodus

- *Mewnwelediadau o Ddata*: Trwy ddefnyddio dadansoddeg data, rydym yn gobeithio cael mewnwelediad defnyddiol i wneud penderfyniadau sy'n cyfateb i anghenion esblygol ein cymunedau.

Newid Cymunedol-Ganolog

- Mae ein strategaeth ddigidol a data yn ymwneud â gwneud pethau'n well i'n cymunedau. Wrth i ni symud ymlaen, bydd CBSMT yn ysgogi ac yn croesawu newid digidol gan sicrhau gwasanaethau cynaliadwy a digidol i bawb rydym yn eu gwasanaethu.

Cynllunio'r Gweithlu

Mae gan CBSMT gyfoeth o sgiliau a phrofiad ar draws ei adnodd mwyaf gwerthfawr; y gweithlu. Mae ein gweithwyr yn gweithio gyda phartneriaid i ddarparu gwasanaethau sydd, yn bennaf oll, yn bodloni anghenion ein trigolion. Mae hyn wedi dod yn arbennig o amlwg wrth ymateb i'r pandemig coronafeirws.

Rydym yn sefydliad sy'n defnyddio dull syml,sy'n golygu bod ein heriau'n cynnwys sicrhau bod ein holl adnoddau (gan gynnwys ein Staff) yn cael eu cefnogi'n briodol ac yn canolbwyntio ar gyflawni ein blaenoriaethau.

Ein hamcanion Sefydliad Iach yw:

- Sgiliau a Datblygiad
- Ein Diwylliant
- Denu a Chadw
- Datblygu Arweinyddiaeth
- Iechyd a Lles
- Rheoli Perfformiad

Byddwn yn parhau i ymgysylltu â'n staff; rydym am ddatblygu gweithlu sy'n wydn ac sy'n gallu addasu i newid. Mae hyn yn golygu y byddwn yn parhau i weithio ar gynllunio olyniaeth a datblygiad ein staff.

Bydd llwyddiant yn edrych fel gweithlu a all addasu i'r heriau sydd o'n blaenau a staff sy'n datblygu eu sgiliau i symud ymlaen o fewn y sefydliad.

Asedau

Rydym wedi adolygu a chymeradwyo ein Cynllun Rheoli Asedau. Mae gan hwn 6 blaenoriaeth drosfwaol sy'n cyd-fynd â'n hamcanion llesiant ac wedi'u hategu gan y 5 ffordd o weithio. Y rhain yw:

- Y Strategaeth Cynnal a Chadw
- Cydymffurfiad Statudol
- Rhesymoli Ystadau/Gweithio'n hyblyg
- Ynni/Rheoli Carbon/Datgarboneiddio
- Masnacheiddio
- Gwarediadau ac Eiddo

Rydym wedi, a byddwn yn parhau i ddefnyddio ein cynllun rheoli asedau i gefnogi sut mae'r Cyngor yn cyflawni ei gynllun llesiant corfforaethol a sut mae'n dod yn fwy effeithiol, effeithlon ac economaidd.

Cynllunio Ariannol

Manylwyd ar lawer o'r adran hon uchod ond mae'r darnau allweddol o waith a gwblhawyd ym mlwyddyn gyntaf y cynllun wedi'u crynhoi isod:

•Ail-lunio cyllideb y Cyngor i adlewyrchu'r ffactorau blaenoriaethu gwasanaethau;

• Delio â throsiant staff uchel;

• Herio darpariaeth gwasanaeth o ran effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a gwerthoedd economaidd (bydd hyn yn parhau); a

• Ystyried pob agwedd ar ein cyllid wrth osod y gyllideb (eto bydd hyn yn parhau).

Mae'r ffocws tymor hwy yn ymwneud â chynaliadwyedd ariannol, a grynhoir yn y diagram uchod.

Y Gymraeg a Chydraddoldeb

Ein Gweledigaeth ar gyfer Strategaeth y Gymraeg yw:

“Merthyr Tudful: #Shwmaeronment – Bwrdeistref Sirol lle mae’r Gymraeg yn cael ei chlywed, ei siarad a’i dathlu ym mhob maes o fywyd.”

Byddwn yn hybu’r defnydd o’r Gymraeg yn ein cymunedau; a chyfrannu at dargedau Llywodraeth Cymru o 1 miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Ar hyn o bryd rydym yn adnewyddu ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Wrth wneud hyn rydym wedi ymgysylltu ac ymgynghori â nifer o grwpiau gan gynnwys ein preswylwyr.

Rydym am barhau i gefnogi ein cymunedau a hyrwyddo cyfle cyfartal; gweithio i ddeall a chael gwared ar y rhwystrau y mae pobl yn eu hwynebu wrth ddefnyddio ein gwasanaethau; a chreu gweithlu cynhwysol ac amrywiol, sy’n adlewyrchu’r cymunedau ym Merthyr Tudful.

Masnacheiddio a Chaffael

CBS Merthyr Tudful oedd yr awdurdod arweiniol ar gyfer prosiect cydweithredol mawr. Mae CymruSOC yn 22 Awdurdod Lleol ynghyd â 3 gwasanaeth tân cydweithredol ar gyfer caffael Canolfan Weithredu Diogelwch sy’n ceisio cynyddu ein cydnerthedd seibr. Cwblhawyd y prosiect ar ddiwedd y flwyddyn ariannol a disgwylir iddo ddechrau yn y flwyddyn ariannol newydd.

Mae staff masnachol yn gweithio ar brosiect gwifrau preifat blaenllaw, gan gynorthwyo ar ddatblygu cydweithio â’r sector iechyd i ddarparu trydan i Ysbyty’r Tywysog Siarl, gan gysylltu ysgolion Penydre, Goitre a Blessed Carlo Acutis mewn prosiect ynni cyntaf o’i fath yng Nghymru.

Mae gwaith wedi'i wneud i sicrhau bod ffioedd a thaliadau yn adlewyrchu polisi ac yn cyfrannu at y broses o bennu cyllideb. Rydym yn parhau i archwilio ffyrdd pellach y mae'r Cyngor yn ystyried masnacheiddio. Mae newidiadau i ddeddfwriaeth (Deddf Caffael 2023 a Deddf Partneriaethau Cymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023) ynghylch Caffael ac mae'r Cyngor yn gweithio ar newid prosesau i sicrhau ein bod yn cadw o fewn y ddeddfwriaeth. Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar hyn yn y dyfodol wrth gefnogi cyflawni Cynllun Llesiant Corfforaethol y Cyngor.

Ein Hedau Aur

Mae ein **Gweledigaeth ar y Cyd** yn nodi'r weledigaeth ar gyfer y Cyngor yn y cyd-destun rhanbarthol a chenedlaethol. Mae hyn yn cyd-fynd â'n 7 nod cenedlaethol, ynghyd â sut mae ein 4 amcan llesiant yn cyd-fynd ag amcanion llesiant ein Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) rhanbarthol.

Ein prif gynllun yw ein **Cynllun Llesiant Corfforaethol** a'i enw yw ' **Gweithredu Heddiw ar gyfer Gwell Yfory'** . Mae hwn yn nodi'r hyn rydym yn mynd i'w wneud ac yn cael ei adlewyrchu yn ein hamcanion llesiant a'n canlyniadau blaenoriaeth. Er mwyn parhau i ganolbwyntio, rydym wedi nodi'r 4 canlyniad blaenoriaeth sy'n cael yr effaith fwyaf o ran gwireddu ein hamcanion.

Mae ein **Datganiad o Les** yn cyd-fynd â'n Cynllun Llesiant Corfforaethol ac yn nodi **pam** rydym yn gwneud yr hyn rydym yn ei wneud. Nid ydym yn mynd i wneud hyn ar ein pen ein hunain, rydym am gynnwys ein trigolion, busnesau, partneriaid, staff ac undebau llafur.

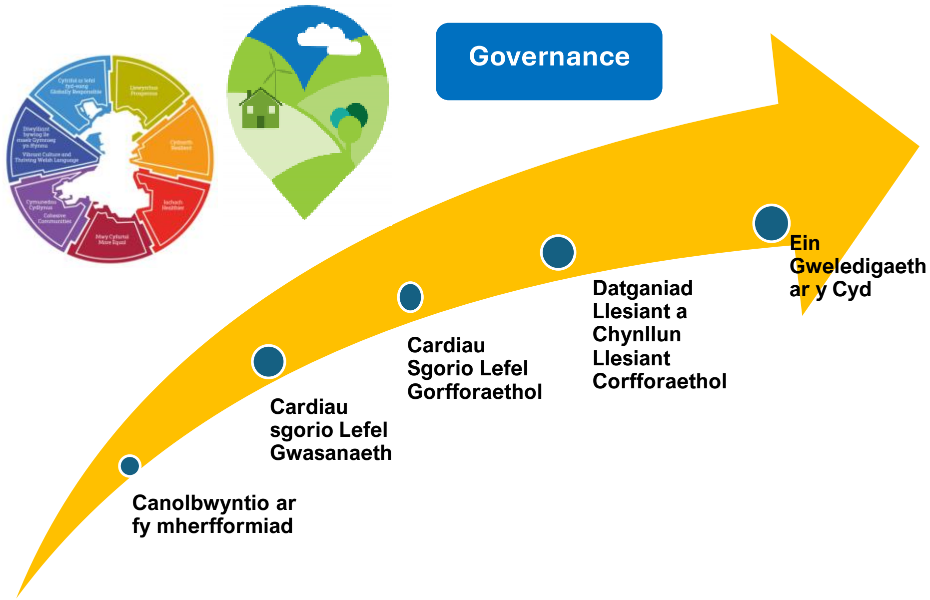

Tanategu Gofynion Llywodraethu

Cyfathrebu - Risg - Hunan-asesiad - Cydraddoldeb

Adroddiadau Statudol - Archwiliadau Allanol a Rheolyddion

Y Cabinet a'r Cyngor Llawn yw prif haen o ran gwneud penderfyniadau lefel uchel y Cyngor.

Mae cynlluniau'r gweithlu yn caniatáu i bob adran o'r Cyngor nodi sut y bydd yn defnyddio ei adnoddau i gyflawni'r canlyniadau gofynnol. Mae'r cynlluniau hyn yn parhau i ddatblygu yn dilyn cymeradwyo ein Strategaeth Trefniadaeth Iach ; gan sicrhau aliniad clir gyda'r Cynllun Llesiant Corfforaethol hwn.

Mae hyn yn golygu bod '**edefyn aur** ' trwy bopeth a wnawn. Mewn geiriau eraill, mae gan bob aelod o staff amcanion i gyflawni nodau tîm sydd yn eu tro yn ein helpu i gyflawni ein hamcanion llesiant i gyfrannu at ein nodau cenedlaethol.

Llywodraethu a Monitro Ein Perfformiad

Credwn fod rheoli perfformiad effeithlon ac effeithiol yn hanfodol i atebolrwydd a chyflawni canlyniadau gwell i'n preswylwyr.

Rydym yn parhau i **ddatblygu ein prosesau rheoli perfformiad**; a defnyddio data i'n galluogi i wneud penderfyniadau mwy gwybodus am yr hyn y mae'n
rhaid i ni ei wneud i wella.

Yn ystod 2023/2024, rydym wedi cryfhau ein dealltwriaeth o berfformiad a llywodraethu ar draws y Cyngor; ac wedi nodi nifer o ffyrdd y gallwn gynnwys pobl yn y gwaith o ailffocysu prosesau presennol gyda'r bwriad o wella. Rydym wedi datblygu **saernïaeth cyflenwi** ; sy'n rhoi mwy o eglurder ynghylch adrodd. Rydym yn parhau i ddatblygu'r offer a ddefnyddiwn i fesur a rheoli perfformiad.

Fel rhan o'n gwaith gwella perfformiad yn 2024/25, rydym wedi ymrwymo i ddatblygu **Strategaeth Ddata** a fydd yn amlinellu disgwyliadau corfforaethol ynghylch sut rydym yn defnyddio data i'n helpu i gynllunio a gwneud penderfyniadau.

Rydym yn parhau i adolygu'r pwyntiau cyswllt rhwng cyflawni'r Cynllun a'r ffordd orau o adrodd ar hyn gan ddefnyddio ein fframwaith llywodraethu. Mae hyn yn ein helpu i ddefnyddio ein systemau a'n prosesau yn gyson ar draws y Cyngor.

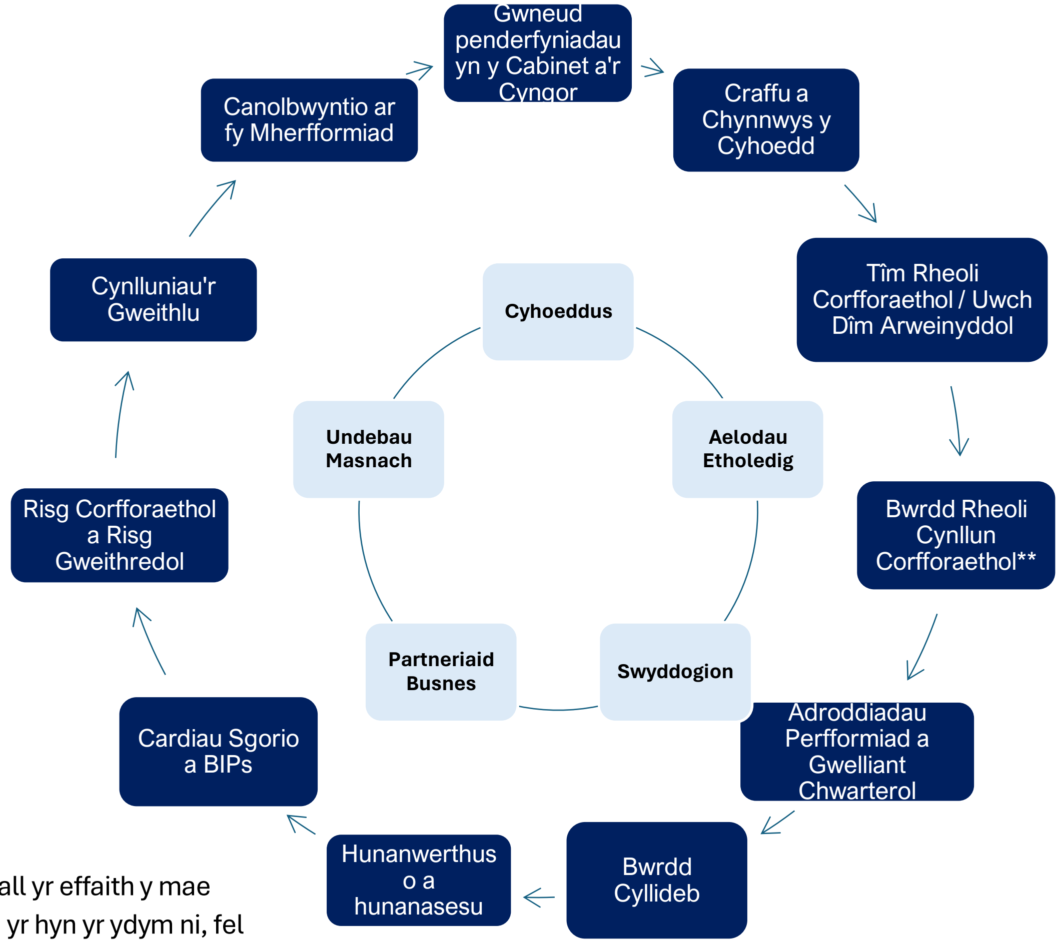

Rydym yn parhau i ganolbwyntio ar wella canlyniadau i'n trigolion; ac ar ddeall yr effaith y mae ein gwasanaethau yn ei chael gan fod yn rhaid i hyn barhau i fod wrth wraidd yr hyn yr ydym ni, fel Cyngor, yn ei wneud.

Deddfwriaeth Allweddol

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus weithio'n well gyda'i gilydd a chymunedau drwy ran a thrwy gymryd agwedd gydweithredol. Mae hyn yn gynyddol bwysig i gwrdd â'r heriau sy'n ein hwynebu.

Cyflwynodd y Ddeddf 7 nod llesiant cenedlaethol – mae'r rhain yn dangos y math o Gymru yr ydym am ei gweld. Gyda'i gilydd mae'r 7 nod llesiant cenedlaethol yn darparu gweledigaeth gyffredin i gyrff cyhoeddus Cymru weithio tuag ati.

Rhaid i bob corff cyhoeddus ddangos sut y maent wedi defnyddio datblygu cynaliadwy fel eu hegwyddor drefniadol ganolog. Mae dilyn y ffyrdd hyn o weithio yn cynnig cyfle enfawr i wneud newid cadarnhaol, hirdymor i genedlaethau'r presennol a'r dyfodol.

I ddarganfod mwy, cliciwch yma

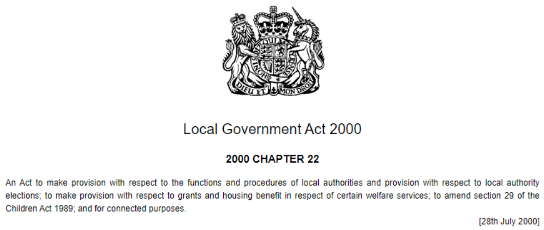

Local Government Act 2000

2000 CHAPTER 22

An Act to make provision with respect to the functions and procedures of local authorities and provision with respect to local authority elections; to make provision with respect to grants and housing benefit in respect of certain welfare services; to amend section 29 of the Children Act 1989; and for connected purposes.

[28th July 2000]

Cafodd Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ('y Ddeddf') ei chymeradwyo gan Senedd Cymru ar 18 Tachwedd 2020 . Derbyniodd Gydsyniad Brenhinol ar 20 Ionawr 2021.

Mae'r Ddeddf yn ceisio diwygio a chryfhau atebolrwydd, perfformiad a thryloywder llywodraeth leol, ac yn gosod dyletswyddau newydd ar brif gynghorau i hybu rhan y cyhoedd mewn democratiaeth leol. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn rhagweld y bydd rhai o'r darpariaethau yn y Ddeddf yn annog mwy o amrywiaeth mewn llywodraeth leol.

I ddarganfod mwy, cliciwch yma

Yn weithredol o 31 Mawrth 2021; mae'n ofynnol i bob corff cyhoeddus ymateb i Ddyletswydd Economaidd Gymdeithasol newydd.

Mae'r Ddyletswydd hon yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus achub ar bob cyfle i wella canlyniadau i bobl y mae anfantais gymdeithasol-economaidd yn effeithio arnynt. Nid yw'n faich ychwanegol, mae'n ein helpu i gyflawni'r rhwymedigaethau sydd gennym eisoes; ac mae'n caniatáu i gyrff cyhoeddus sy'n gwneud **penderfyniadau strategol** (megis pan fyddwn yn penderfynu ar flaenoriaethau, yn pennu amcanion ac ati) i ganolbwyntio ar yr effeithiau ar bobl ar incwm isel (h.y) unrhyw un sy'n byw mewn amgylchiadau cymdeithasol ac economaidd llai ffafriol nag eraill yn yr un gymdeithas. Mae'n edrych ar incwm isel; tlodi incwm; cyfoeth isel/dim cyfoeth, amddifadedd ardal, cefndir economaidd-gymdeithasol ac ati.

I ddarganfod mwy, cliciwch yma

Geirfa

Amcan llesiant	Mae’r Amcanion Llesiant yn nodi’r hyn y teimlwn sydd angen digwydd yn lleol i helpu i wella llesiant pobl Merthyr Tudful a chyflawni’r Nodau Llesiant cenedlaethol. Mae gan CBSMT 4 amcan llesiant.	**Nod Llesiant**	Mae’r 7 Nod Llesiant yn dangos y math o Gymru yr ydym am ei gweld. Gyda'i gilydd maent yn darparu gweledigaeth gyffredin i gyrff cyhoeddus Cymru weithio tuag ati.
Yr egwyddor datblygu gynaliadwy (5 ffordd o weithio)	Mae 5 peth y mae angen i gyrff cyhoeddus feddwl amdanynt i ddangos y gallant gydweithio’n well, osgoi ailadrodd camgymeriadau’r gorffennol a mynd i’r afael â rhai o’r heriau hirdymor sy’n ein hwynebu. Cyfeirir at hyn yn aml fel yr egwyddor datblygu gynaliadwy.	**Hirdymor**	Pwysigrwydd cydbwyso anghenion tymor byr gyda'r angen i ddiogelu'r gallu i fodloni anghenion hirdymor hefyd.
Atal	Sut y gall gweithredu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu helpu cyrff cyhoeddus i gyflawni eu hamcanion.	**Integreiddio**	Ystyried sut y gall amcanion llesiant y corff cyhoeddus effeithio ar bob un o’r nodau llesiant, ar eu hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.
Cydweithio	Gallai cydweithio ag unrhyw unigolyn arall (neu wahanol rannau o’r corff ei hun) helpu’r corff i gyflawni ei amcanion llesiant.	**Rhan**	Pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni’r nodau llesiant a sicrhau bod y bobl hynny’n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal y mae’r corff yn ei gwasanaethu.
Cynllun Ariannol Tymor Canolig	Cynllun i gydbwyso goblygiadau ariannol amcanion a pholisïau yn erbyn cyfyngiadau mewn adnoddau, sy'n darparu sail ariannol ar gyfer gwneud penderfyniadau, er mwyn sicrhau cynaliadwyedd ariannol dros y tymor canolig (5 mlynedd).		

Cysylltwch â Ni

Diolch am roi o'ch amser i ddarllen ein Datganiad Llesiant. Os hoffech ragor o wybodaeth; cysylltwch â ni gan ddefnyddio unrhyw un o'r opsiynau isod:

Cyfryngau cymdeithasol

Cael y newyddion diweddaraf, digwyddiadau a gwybodaeth gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.

Gallwch ein 'dilyn' ar Twitter - **@ MerthyrCBC**

Gallwch 'hoffi' Cyngor Merthyr Tudful ar Facebook – gallwch ddod o hyd i ni drwy chwilio am **CBS Merthyr**

Rhif Ffôn 01685 725000

E-bost Policy&Improvement@merthyr.gov.uk

Ffyrdd i Gysylltu â ni:

Drwy ein Gwefan:	www.merthyr.gov.uk
Drwy X (Twitter):	@MerthyrCBC
Drwy Facebook:	Merthyr Tydfil CBC
Drwy roi sylw:	Gadael sylw
Drwy fynegi cwyn:	Cwynion
Drwy eich cynghorydd lleol	Dod o hyd i'ch Cynghorydd
Ymunwch â'n panel i ddinasyddion	Panel i Ddinasyddion